

6221. Eneste Beh. af Forsl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1875 til 31. Marts 1876. 6222

Finantsloven vedtages i den Stikkelse, ikke kan være Grund til at give en provisorisk Finantslov, maa dette være et Motiv til at indgaa en Overenskomst. Det har været mit Motiv, og videre gaar Overenskomsten ikke for mig eller for nogen Anden, der har været tilstede ved de Forhandlinger, ved hvilke jeg har været tilstede, og jeg tror ikke, at der har været andre Forhandlinger. Naar det er loyale Mænd, der afflutte en Overenskomst, følger det af sig selv, at de ikke kunne trække sig tilbage under alle mulige Paastub, men da Tilbudet paa den anden Side stillede saaledes fra Flertallets Side, at det, hvis en anden Regering traadte til, ikke vilde være bundet ved Aftalen, hvorimod der da kunde blive Tale om yderligere Indrømmelser, bliver denne Begrændsning for Flertallets Vedkommende ogsaa en Begrændsning for Mindretallets. Mindretallet har kun vedtaget i Forening med Flertallet at vedtage Finantsloven i den Stikkelse, den nu har faaet.

Ordføreren (Berg): Jeg tror ikke, at denne Forklaring var fuldstændig fornøden fra det ærede Medlems Side; thi saavidt jeg kan skjønne, har det forrige Mindretals Ordfører, det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), faavel som jeg, udtrykkelig udtalt os om Overenskomstens Art og Omfang, og fuldstændig i Overensstemmelse med det ærede Medlem, og jeg er overbevist om, at der ikke er et Medlem her i Salen, som nærer nogen Tvivl om, hvorledes det forholder sig, og at Overenskomsten ikke har nogen inderligere Karakter, end jeg alt har antydet, derom turde de streifende Bemærkninger, der ere faldne paa kryds og paa tvers i Salen fra det store Flertal, noksom have overbevist Folkethinget. Dette anser jeg ogsaa for mest overensstemmende med den politiske Sandhed og med den Stilling, vi tidligere have indtaget imod hinanden; thi vi skulle ikke altsor meget stole paa pludselige Omvendelsers Stabilitet. Men det kan være politisk rigtigt og politisk forstandigt og forsvaret haade imod vort Hverv her og imod selve Forfatningen under Forhold som de nuværende at gjøre det Skridt, som det store Flertal her har gjort, og jeg antager, at det med den Begrændsning, som Overenskomsten har, vil blive anerkjendt af det store Flertal omkring i Landet. Det ærede Medlem udtalte sig noget om provisoriske Finantslove, hvad jeg ikke skal komme ind paa. Han maa ikke have læst Grundloven, siden han taler om, at det er en Udvei, Grundloven lævner; thi

der staar Intetsomhelst derom. Grundloven forudsætter naturligvis, at for at faae en Finantslov, sætter man sig paa en billig Maade efter det Thing, Grundloven har tillagt Fortrinsret ved Finantslovens Behandling. Komme vi ud paa en anden Bei, ud over, hvad almindelig konstitutionel Sands byder, kan man tænke sig visse særegne Tilstande; men hvorfor skal man omhandle det her; det er jo kun en theoretisk Forhandling, som Intet nytter, da Tilfældet slet ikke foreligger, ikke vil komme til at foreligge. Jeg nærer den Overbevisning, at man ikke vil gaae bort fra den rette Forstaaelse af disse Hovedbestemmelser i Forfatningen, og at man ikke yderligere ad faktisk Bei vil indskrænke den Frihed, der blev given os for 26 Aar siden, og det er min Overbevisning, at, hvis man vil gaa den Bei, kommer man tilkort; thi der er en levende Følelse i det danske Folk om, at vi have en moralsk Ret til at faae Sunigrundloven ubestaaen, og denne Følelse kan, naar ikke vi, der troe, at den nuværende Forfatning kan bruges til Held for Folket, faa Ret i vor Betragtning, voge saa stærkt op, at den vil komme til at gjøre sig gjældende under Indflydelse af en Stemning, som vi ikke vide, naar kan komme. Man kan ikke gjøre Beregninger over, naar en saadan Følelse, en saadan moralsk berettiget Følelse i Folket, skal finde sit lovmæssige Udtryk. Man kunde ikke i 1847 sige, at Aaret efter vilde et 1848 komme af den Bestaafenhed, som det kom. Jeg tror derfor ikke, at Mænd, der elske den nuværende Forfatning og tro, at den kan bruges med Held, skulle lege med disse Bestemmelser; thi det kan blive at lege med Ild. Eigeoverfor det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds har jeg en Undskyldning at gjøre. Først skal jeg bemærke, at naar det ærede Medlem talte om Theatret og et Par Medlemmers Kjærlighed til dette, tror jeg ikke, han tager fejl; men det beviser ikke, at vi ville bevilge, hvad det behager en Minister at udgive for egen Regning, men dersom vi skulle komme til at give en Bevilling til Theatret, haade vi at faae det ærede Medlem til at stemme for den først, eller om ikke selv saa dog at han vil faae en Anden til at stemme derfor. Med Hensyn til Apostel- og Missionsvirksomheden, som det ærede Medlem talte om, fremkommer dernæst min Undskyldning. Jeg har i mit stille Sind antaget, at Stillingen for den høitagtede Regering her i Thinget omtrent var kommen dertil, at den havde kun det meget ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds til at bygge paa, og at det derfor